

Morfologia

Traducció

- Completa les taules següents:

nom sg	ἡ καλὴ εἰρήνη	ἡ μεγάλη ἀγορά
acc sg	τὴν καλὴν εἰρήνην	τὴν μεγάλην ἀγοράν
gen sg	τῆς καλῆς εἰρήνης	τῆς μεγάλης ἀγορᾶς
dat sg	τῇ καλῇ εἰρήνῃ	τῇ μεγάλῃ ἀγορᾷ

nom pl	αἱ καλαὶ εἰρήναι	αἱ μεγάλαι ἀγοραὶ
acc pl	τὰς καλὰς εἰρήνας	τὰς μεγάλας ἀγοράς
gen pl	τῶν καλῶν εἰρηνῶν	τῶν μεγαλῶν ἀγορῶν
dat pl	ταῖς καλαῖς εἰρήναις	ταῖς μεγάλαις ἀγοραῖς

- Canvia el nombre gramatical dels següents sintagmes:

ἐπὶ τῇ μικρᾷ δάφνῃ	>	ἐπὶ ταῖς μικραῖς δάφναις
τὰς τέχνας τῶν χορειῶν	>	τὴν τέχνην τῆς χορείας
ἡ δημοκρατία τοῦ δήμου	>	αἱ δημοκρατίαι τῶν δήμων
ὑπὸ καλαῖς κρήναις	>	ὑπὸ καλῇ κρήνῃ
διὰ τὰς ἱεράς αὔρας	>	διὰ τὴν ἱεράν αὔραν
εἰς μεγάλην ἀγοράν	>	εἰς μεγάλας ἀγοράς

- Omple els espais de les frases següents amb la forma corresponent del sintagma que hi ha entre parèntesis, i tradueix-les.

ἽΩ κόραι, μανθάνετε εὖ τὴν μουσικὴν . (ἡ μουσική)
Oh noies, apreneu bé la música.

Ἐν ταῖς Ἀθῆναις οἱ νεανίαι εἰς τὴν ἀγορὰν ἔβαινον. (ἡ ἀγορά)
A Atenes, els joves anaven cap a l'àgora.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἔπειθον. (ἡ δημοκρατία)
Els atenesos confiaven en la democràcia.

Ἀπόλλων διὰ τῆς ὕλης τὴν Δάφνην ἐδίωκε. (ἡ Δάφνη)
Apol·lo perseguia Dafne a través del bosc.

- Tradueix les frases (i fes l'anàlisi si vols):

Per no enfarfegar massa l'anàlisi, no s'han assenyalat

- el cas de l'article, si no està separat del substantiu al qual determina per un gen/CN.
- la conjunció καί quan uneix paraules o sintagmes amb la mateixa funció sintàctica
- la partícula δὲ (= δ')

α) Τὰς ἐλάας καὶ τὴν δάφνην καὶ ἄλλα δένδρα ἢ αὔρα ἐσάλευε.
 acc/CD conj acc/CD conj acc/CD nom/S V

El vent agitava les oliveres, el llorer i altres arbres.

β) Τὰς τῶν τέχων Μούσας σὺν τῇ μουσικῇ καὶ τῇ χορείᾳ ἐτέρπομεν.
 acc gen/CN acc/CD prep+dat/CC V

[Nosaltres] complaiem les Muses de les arts amb la música i la dansa.

Quan el verb es troba en primera o segona persona, singular o plural, no cal cercar un subjecte, ja que aquest sempre és el pronom personal corresponent (*jo, tu, nosaltres, vosaltres*).

γ) Αἱ κόραι τὰς ὑδρίας ἐκ τῆς κρήνης πρὸς τὸν ἀγρὸν ἔφερον.

nom/S acc/CD prep+gen/CC prep+acc/CC V

Les noies portaven els càntrics des de la font fins el camp.

δ) Ἡ Ἀριάδνη σὺν καλῇ στολῇ εἰς τὴν τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν ἦκε.

nom/S prep+dat/CC prep+acc G/CN acc/CC V

Ariadna anava a la festa de les Panatenees amb un bonic vestit.

ε) Ἡ κόρη κάμνει, ἡ ὁδὸς γὰρ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μακρὰ ἐστίν.

nom/S V nom/S conj prep+acc/CC nom/ATR V

La noia està cansada, car / ja que el camí cap a l'Acropli és llarg.

La conjunció (coordinant ilativa) γάρ és postpositiva, és a dir, mai encapçala l'oració que introdueix, sinó que sempre hi ocupa el segon lloc, després de la primera paraula o el primer sintagma d'aquesta oració.

ζ) ὦ Ἀφροδίτη, ἱερὰ καὶ καλὴ καὶ θεία ἦσθα. [Subjecte el·líptic: σύ = tu]

interj voc nom/ATR V

Oh Afrodita, eres sagrada, bella i divina.

η) Ἐγὼ τὴν χαρίεσσαν κόρην προσέβλεπον καὶ ἔθελον λαλεῖν σὺν αὐτῇ. *

nom/S acc/CD V conj V INF prep+dat/CC

Jo observava l'encisadora noia i volia xerrar amb ella.

* ORació SUBordinada SUBSTantiva (o COMPLETiva) d'INFinitiu concertat amb funció de CD

Quan apareix un infinitiu, cal observar si aquest porta complements propis, i separar-los dels del verb principal.

θ) Ἡ θεά ἐστι καλή, σὺ δ' ἔθελες αὐτὴν καλεῖν. *

nom/S V nom/ATR nom/S V acc/CD INF

La deessa és bella, i tu volies invocar-la.

* ORació SUBordinada SUBSTantiva (o COMPLEtiva) d'INFinitiu concertat amb funció de CD

- Completa la taula següent:

nom sg	ὁ ἀθλητής
acc sg	τὸν ἀθλητήν
gen sg	τοῦ ἀθλητοῦ
dat sg	τῷ ἀθλητῇ

nom pl	οἱ ἀθληταί
acc pl	τούς ἀθλητάς
gen pl	τῶν ἀθλητῶν
dat pl	τοῖς ἀθληταῖς

- Escribe la paraula que hi ha entre parèntesis en el mateix cas que l'anterior:

α)	δήμον	(κλέπτης)	:	κλέπτην
β)	ἀγορῶν	(πολίτης)	:	πολιτῶν
γ)	νίκας	(νεανίας)	:	νεανίας
δ)	ἀγυαῖς	(δεσπότης)	:	δεσπόταις
ε)	δόξαν	(ὀπλίτης)	:	ὀπλίτην
ζ)	οἰκία	(ἀθλητής)	:	ἀθλητῇ

- Indica en quina persona del present estan aquestes formes, i passa-les a imperfet. (Els verbs amb preverbi es presenten amb aquest separat de l'arrel per un guió, tal com apareixen també al diccionari, per tal que hom sàpiga on ha d'anar l'augment)

α)	προ-γιγνώσκεις	:	2a sg	προ-εγίγνωσκες
β)	διδάσκουσιν	:	3a pl	ἐδίδασκον
γ)	προσ-φεσί	:	3a sg	προσ-έφη
δ)	παρα-βάλλομεν	:	1a pl	παρ-εβάλλομεν
ε)	ἐν-τίθεις	:	2a sg	ἐν-ετίθεις
ζ)	ἐπι-γράφει	:	3a sg	ἐπ-έγραφε
η)	εικάζεις	:	2a sg	ἤκαζες
θ)	κατ-εσθίω	:	1a sg	κατ-ήσθιον
ι)	περι-οδεύετε	:	2a pl	περι-ωδεύετε
κ)	κατ-άγω	:	1a sg	κατ-ἤγον

- Escriu el verb d'aquestes frases en imperfet i tradueix-les:

- α) Οἱ Ἕλληνες **κατόικιζον** τὸ ἐμπόριον (κατ-οικίζω: fundar)
Els grecs fundaven el port comercial.
- β) Ὁ διδάσκαλος **προεγίγνωσκε** τοὺς μαθητάς (προ-γιγνώσκω: conèixer prèviament)
El mestre coneixia prèviament els alumnes.
- γ) Ὁ ἥλιος ἐπὶ τῆς γῆς **ἠϋγάζε**. (αὐγάζω > brillar)
El sol brillava damunt la terra.
- δ) Ἡμεῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ διδάσκαλου τοὺς φίλους **ἠύρισκομεν**. (εὕρισκω: trobar)
Nosaltres trobàvem els amics en la casa del mestre.
- ε) Ἐγὼ καὶ σὺ **ὠδεύομεν** διὰ τῆς ἀγορᾶς. (ὠδεύω: caminar)
Tu i jo caminàvem a través de l'àgora.
- ζ) Ἡμεῖς ἐν τῷ ἀγρῷ τοὺς καρποὺς **ἠύρισκομεν**. (εὕρισκω: trobar)
Nosaltres trobàvem els fruits en el camp.

- Tradueix les frases següents (i fes l'anàlisi si vols):

α) Ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ὁ πολίτης ἀεὶ μετέχει τῶν πολιτικῶν.

prep+dat/CC nom/S adv/CC V gen/CRèg

En la democràcia, el ciutadà participa sempre en els assumptes públics.

β) Ὅμηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ ἕτεροι ποιηταὶ μύθους περὶ τῶν θεῶν ἔγραφον.

nom/S acc/CD prep+gen/CPrep V

Homer, Hesíode i altres poetes escrivien relats sobre els déus.

γ) Οἱ ἀθληταὶ ἔχαιρον τῇ τῶν ἄθλων νίκη.

nom/S V dat gen/CN dat/CRèg

Els atletes gaudien de la victòria de les proves. (> de la seva victòria en les proves.)

δ) Ἐν ταῖς τῆς Θεσσαλονίκης ἀγυαῖς ἡ διδάσκαλος τὴν μουσικὴν τοὺς μαθητὰς ἐδίδασκε.

prep+dat gen/CN dat/CC nom/S acc/CD acc/CD V

En els carrers de Tesalònica, la mestra ensenyava música als alumnes.

Doble complement directe: de persona (τοὺς μαθητὰς) i de cosa (τὴν μουσικὴν).

ε) Οἱ Ἀθηναῖοι νεανῖαι εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἐπὶ τῶν ἵππων ἤκον καὶ τῇ Ἀθηνᾷ ἔθουον.

nom/S prep+acc/CC prep+gen/CC V conj dat/CI V

Els joves atenesos anaven a l'Acrópoli sobre els cavalls i oferien sacrificis a Atena.

ζ) Οἱ κλέπται τὴν καλὴν οἰκίαν τοῦ δεσπότη ἐκλεπτον.

nom/S acc/CD gen/CN V

Els lladres robaven la bonica casa de l'amo.

- Traduïu les frases següents, i canvia el verb de les frases a imperfecte:

- α) Οἱ Ἀθηναῖοι δίκαιως τιθέασι τοὺς νόμους. τιθέασι > ἐτίθεσαν
Els atenesos estableixen les lleis justament.
- β) Ὑμεῖς δίδετε τοὺς ἵππους τῷ ἀνθρώπῳ. δίδετε > ἐδίδετε
Vosaltres doneu els cavalls a l'home.
- γ) Οἱ πολῖται εἰσι καλοὶ καὶ ἀγαθοί. * εἰσι > ἦσαν
Els ciutadans són bells i bons (= nobles).
- δ) Ἐγὼ σοφὸς εἰμι καὶ σὺ δίκαιος εἶ. εἰμι > ἦν
Jo sóc savi i tu ets just. εἶ > ἦσθα
- ε) Ἡ δάφνη ἐστι δένδρον ἱερὸν. ἐστι > ἦν
El llorer és un arbre sagrat.

- * L'ideal de noblesa entre els grecs s'expressava mitjançant aquests dos adjectius junts, καλὸς καὶ ἀγαθός (*bell i bo = noble*) Fins i tot s'emprava també l'expressió καλὸς καὶ ἀγαθός, on καλὸς i ἀγαθός s'han fusionat en una sola paraula, tal com ho marca el signe anomenat *coronis*, de forma igual a la de l'esperit suau, però que no es pot confondre amb aquest perquè es troba a l'interior de la paraula i no – com l'esperit– sobre una vocal inicial de paraula (o sobre la segona vocal d'un diftong inicial de paraula).